СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 76. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 2-го КВІТНЯ 1949.

No. 76. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 2, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном

Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ТРУМАН ВВАЖАЄ ДЕФІЦИТ НАЙБІЛЬШОЮ ЗАГРОЗОЮ АМЕРИКИ

Вашингтон, 31. березня. — Підчас пресової конференції президент Труман висловив побоювання, що дефіцит у бюджеті цього року стане найбільшою загрозою Злучених Держав — більшою навіть ніж його домагання підвищити податки на чотири більйони долярів. През. Труман різко обороняв свій економічний плян і виявив спротив проти підвишки видатків на оборону у висоті понад півтора більйона долярів, як цього домагається конгресмен Карл Винсон, голова палатної комісії Збройної Служби.

Тому, що президент відкликав кілька промов, з якими він мав виступити перед важливими зібраннями в кількох містах, кореспонденти запитували, чи він буде в тому часі приявний у Вашингтоні. На це президент відповів, що він буде „вдома" в місяцях квітні й травні і приймe на розмові кожного конгресмена, який схоче з ним побачитися. Президент сказав, що він дуже зайнятий працею і не може в тих місяцях виїхати зі столиці.

Президент обстоює повний придiл для Пляну Маршала.

Президент сказав теж, що конгрес повинен одобрити повний цьогорічний приділ на економічну відбудову Европи, основану на Пляні Маршала. Цей придiл обчислений на $5,-580,000,000. Республиканці за спонукою сен. Роберта Тефта вийшли з домаганням знижки цього приділу на 10 відсотків. Американські делегати до Об'єднаних Держав підтримують погляд президента, що конгрес повинен признати повну рату на Плян Маршала, бо інакше захитається американська політика супроти Европи.

ЗРІСТ СТАРЕЧОГО НАСЕЛЕННЯ.

Ню Йорк. — Передбачене число старечого населення, тобто такого, що покінчило 65 літ життя, виноситиме 18,000,000 в 1975 р. Це значить, що воно буде вдвоє більше ніж старече населення в 1940 році. Це виказав д-р Клайд В. Кайзер, демограф на зібранні Памяткового Фонду Милбанка. Зоглядну на таку можливість, він піддав думку складення відновного пляну суспільного забезпечення, основаного на певних фіскальних підставах. Д-р В. Коренчевскі, з університету Оксфорд, остерігав перед експериментами щеплення гормонів для продовження людського життя, заки будуть переведені певні досліди на звірятах.

СЕН. ТЕЙЛОР ДІСТАВ 180 ДНІВ ТЮРМИ.

Бирмингтем, у стейті Алабама. — Сен. Глен' Тейлор, кандидат на віцепрезидента Прогресивної партії при виборах минулої осени, дістав від горожанського суду присуд заплатити $50 і відсидіти 180 днів у тюрмі. Він був покараний вже давніше поліційним судом такою самою карою, однак зажадав розправи перед судейською лавою, яка теж признала його винуватим спротиву проти поліції. Сенатор хотів розвести дискусію над несправедливістю стейтового закону про відокремлення білої й чорної раси на деяких місцях, одначе суддя не допустив до цього. Тейлор саме провинився проти того закону тим, що змішався з чорними підчас передвиборчого зібрання. Оборонець заповів дальший відклик від присуду.

ПЕРЕДБАЧУЮТЬ КОНТРОЛЮ ЛЮДСЬКОЇ ДУМКИ НА НАУКОВІМ ЗІБРАННІ.

Бостон. — Велетенські нові наукові відкриття заповів д-р Джан Ілай Борчард, декан людського знання і предсідник Півсторічного Зїзду Технологічного Інституту Масачусетс при відкритті зібрання. „Можемо бути певні, що ми не дійшли ще до кінця шляху . . . і що наслідки наукових відкрить, вжитих у злих намірах, станують ще страшніші ніж наслідки теперішньої страшливої загрози, якої ми не в силі побороти". До таких можливих відкрить зараховує д-р Борчард опанування простору й контролю людської думки. Оба ці відкриття в своїх наслідках можуть бути більше загрозливі ніж „хмари у виді гриба" (після атомового вибуху) з 1945 р. Найбільшою загрозою є можливість знищення природних багатств, потрібних для життя людини, при одночаснім продовженні людського життя.

БУДЕНЦ НА ПЕРЕХРЕСТНИХ ПИТАННЯХ У СУДІ.

Ню Йорк. — Луіс Буденц, колишній редактор комуністичної газети „Дейлі Воркер", покінчив свої зізнання як свідок уряду проти комуністичних провідників. Оборонці підсудних почали ставити йому перехресні питання. Наперед оборонці поставили 70 внесків, щоб зчеркнути з протоколу деякі місця зі свідоцтва Буденца, одначе суддя Медіна відмовив тому жаданні. Коли прийшло до перехресних питань оборони, свідок не заломився в нічому, а навіть ще більше обтяжив підсудних. Він виказав, що Дейлі Воркер не є газета, а тільки орган комуністичної пропаганди для насильного скинення американського уряду. Головною ціллю пропаганди є викликувати політичні страйки серед робітників згідно з дорученнями міжнародного комуністичного проводу. Буденц виявив теж, що комуністичний провід зорганізував свого Чека на лад московського, для слідкнення льояльности американських комуністів.

236 ВОЄННИХ ФАБРИК ГОТОВІ НА НЕОБХІДНІСТЬ.

Вашингтон. — Уряд втримує в постійній готовості 236 фабрик воєнної продукції і „тисячі родів машинового знаряддя" як забезпеку на випадок необхідности. Про це сповістила конгрес Амуніційна Рада Краєвої Установи. Ці засоби, задержані ще з часів війни, були побудовані коштом $2,-300,000,000.

ТІЛЬКИ АТОМОВА БОМБА ВРЯТУВАЛА ЕВРОПУ ВІД СОВЄТСЬКОЇ НЕВОЛІ — ПРИГАДУЄ ЧОРЧИЛ

Бостон, 31 березня. — Заповіджена давно промова колишнього воєнного британського премієра Винстона Чорчила на Півсторічнім Зїзді Технологічного Інституту Масачусетс зібрала 14,000 безпосередніх слухачів з наукового й загалом інтелектуального світу. Представлений старшим американським знавцем політичних і господарських відносин, Бернардом Баруком, Чорчил у своїй 40-мінутовій промові згадав наперед про великі досягнення науки на полі нових винаходів, одначе ствердив, що наука ще не дала людині сили для контролі долі цілого світу. Зусилля створити міжнародну організацію в роді Ліги Націй а потім Об'єднаних Держав розбиваються об неспроможність людей оперти свої змагання на практичнім застосуванні християнських засад. Це найліпше показує приклад Росії, де тринадцять совєтських провідників захопили владу і відмежували себе від решти світу. Вони зробили це тому, бо вони бояться приязни Західного світу. Західні ідеї могли б вплинути на освідомлення населення Совєтів і тоді прийшов би кінець їх пануванні. Совєтські володарі відокремивши себе від людства, поневолили мільйони свого населення і плянують поневолити ввесь світ. Їм не в думці добро Росії, а тільки власний інтерес, щоб спасти себе самих.

Таке становище російських володарів створило світові відносини, яких ніколи не було ще в історії. Увесь світ не є проти російського населення, а проти російських володарів.

Европу врятувала атомова бомба в посіданні Америки.

Комунізм і пяті колони, творені Совєтами вже давно були б опанували Европу, а Лондон був би збомбардований, якщо б Злучені Держави не мали в своїх руках атомової бомби, яка є единою відстрашаючою силою для Кремля — ствердив Чорчил.

Чи війна неминуча? — „Ні!" — каже Чорчил.

Зогляду на таке наставлення Совєтів виринає питання, чи справді війна є неминуча? Чи треба почати насильні кроки для зміни положення? — Чорчил пригадує на німецьку пословицю, що „дерево не може вирости до неба". Щось може статися в критичному часі, що поломить пляни тиранів. Таке було перед 500 роками, коли монголи пішли походом на Европу і зайшли аж під Відень. Тоді Европа обєднала свої сили, а після невдачі монголів під Віднем помер хан і незмірне царство розпалося. Ще й до сьогодні монголи не вспіли опанувати Европи, колиски людської культури — згадав жартом промовець.

Об'єднання Америки й Великобританії есенціональне для ратунку світу.

Чорчил пригадує на свій побут в Злучених Державах перед шости роками, коли то він вийшов з проектом мілітарного союзу між Америкою й Англією. Коли це вдалося людству здавити большевизм в самім зародку на конференції у Версаю негайно після першої світової війни, то тепер є ще час недопустити до поширення комунізму по цілому світі. Це можна зробити об'єднанням англо - саксонського світу. „Злучені разом ми станемо забезпечені. Йдімо вперед разом у сповненні нашої місії і наших обов'язків і не біймося нікого крім самого Бога!" — лунали кінцеві слова британського 74-літнього політичного місіонаря.

БОРОТЬБА У.П.А. НА ПРАВОБЕРЕЖЖІ

Бломбергське „Українське Слово" подає за „Норддойче Цайтунг" розмову кореспондента тої газети з одним вояком УПА, що був редактором підпільної газети УПА і опісля через Польщу пробився в американську зону Німеччини. Він оповів, що в минулому році УПА розбилася на малі відділи та перейшла в гори. Малі частини УПА, часто в уніформах совєтської армії, атакували міста Перемишль і Житомир, боролися в околицях Вінниці і Одеси, а деякі зайшли теж далеко на північ, де боролися проти большевиків спільно з литовськими і лотиськими партизанами.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК В КАНАДІ.

Новоульмівські „Українські Вісті" повідомляють, що в Торонто оснувалося нове видавництво „Наш Вік", що видаватиме тижневик тої самої назви. Видавництво очолює п. Іван Гладун, а редакційну колегію тижневика — професор Дмитро Кислиця, що недавно прибув з европейської скитальщини. Свою співпрацю з тижневиком заповів відомий письменник Улас Самчук.

ЗМІНА НА СТАНОВИЩІ РЕДАКТОРА „УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА".

В останньому часі п. М. Гетьман уступив з посту редактора „Українського Робітника" в Торонто і на його місце прийшов відомий український публіцист, д-р Юрій Русов.

РЕЙДИ СОВЄТСЬКИХ ЛЮДОЛОВІВ В АМЕРИКАНСЬКУ ЗОНУ

Берлін, 1 квітня. (ЮП) — Совєтські людолови відбули вчора два рейди в американський сектор Берліна, схоплюючи чотирьох німців, ще заки вспіла в цьому перешкодити західна поліція. Причиною цего рейду мала бути участь схоплених німців в контрабанді зі совєтської в американську зону. При цьому стверджується, що протягом одного тільки минулого тижня совєти під подібними закидами заарештували понад 100 німців. Американські власті безпеки повідомили, що у вчорашньому випадку совєтські вояки перебігли на американський бік, схопили німців і знову з ними втекли, ще заки повідомлено про це поліцію. В одному випадку большевики віддали на пострах в повітря два стріли. Звертається увагу, що того роду рейди большевиків в західні зони можуть викликати серіозні інциденти з непередбаченими наслідками.

ПІСЛЯ ВІЙСЬКОВОГО ПЕРЕВОРОТУ В СИРІЇ

Дамаск, 1 квітня. Після передвчорашнього безкровного військового перевороту в Сирії, країна знову вертається до нормального життя, хоча ще під військовою диктатурою. В міжчасі довершено переворот теж в інших місцевостях і сьогодні вже вся країна є під владою війська. По вулицях Дамаску парадують студенти, підносячи оклики на честь армії та її командантів. Президент і премієр ще під арештом, але інших членів уряду та парляменту вже звільнено. Президент все ще відмовляється від „добровільної" резигнації і це утруднює керівникам перевороту надати змінам легального характеру. Головний керівник перевороту, ген. Гусні Займ, що став тепер найпопулярнішою особою в країні, робить дальші заходи для відновлення конституційного порядку, з особистими змінами на урядових постах.

ДАЛЬШЕ ЗАГОСТРЮВАННЯ СТОСУНКІВ ЮГОСЛАВІЇ З КОМІНФОРМОМ

Белград, 1 квітня. В останньому часі прийшло до дальшого сильного загострення стосунків між Югославією „збунтованого" Тіта і її комінформівськими сусідами. Вчора повідомлено, що югославський уряд зірвав з Болгарією договір про взаємну ескорту міліцією потягів через кордон, обвинувачуючи болгарів, що ті знущаються над югославськими міліціонерами. Рівночасно повідомляється про цілий ряд змін та загострень в політичній і господарській ділянках. В Болгарії заповідають можливість „урядової акції" проти Тіта.

БРИТАНЦІ ДАЛЬШЕ ОБМЕЖУЮТЬ ЛІСТУ ТОВАРІВ ДЛЯ СОВЄТІВ

Лондон, 1 квітня. Британський уряд проголосив довгу лісту продуктів, експорт яких вимагатиме окремого дозволу. Ліста охоплює головно продукти, що могли б мати будьяку воєнну вартість та яких Британія не хоче висилати за залізну заслону.

НОВА УКРАЇНСЬКА ГАЗЕТА В ЕВРОПІ.

З днем 28-го лютого вийшло в Німеччині 1-ше число „Сурми", органу Закордонних Частин ОУН (керовані Степаном Бандерою). В замітці „Від Видавництва" говориться, що газета має бути відновленням органу тої самої назви, що „безпосередньо перед заснуванням ОУН кинув був посів ідей українського революційного націоналізму". „Сурма" вже в першому числі полемізує з „Українською Трибуною".

МОСКВА ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ АТЛАНТІЙСЬКОГО ПАКТУ

НАЗИВАЄ ЙОГО ПОРУШЕННЯМ ЧАРТЕРУ О.Н., ТА АГРЕСИВНИМ ПРОТИ СОВЄТІВ

Лондон, 1. квітня. (АП). — Офіційальне совєтське агентство ТАСС передало сьогодні вранці повідомлення, що уряд Совєтського Союзу через своїх амбасадорів звернувся до урядів Злучених Держав, Канади, Британії, Франції Бельгії, Голяндії і Люксембургу, протестуючи проти плянованого Атлантійського договору безпеки, називаючи його „явно агресивним" проти Совєтського Союзу та порушенням чартеру Об'єднаних Націй. Крім того, Москва твердить, що Атлантійський пакт порушує договори в Ялті і Потсдамі, як теж окремі договори Британії і Франції зі Совєтським Союзом. Атлантійський пакт, як відомо, має бути підписаний міністрами закордонних справ договірних країн вже в найблищий понеділок, 4-го квітня. Совєтську протестаційну ноту доручено секретареві стейту Ачесонові минулого четверга, власне тоді, як він відбував наради з голяндським міністром закордонних справ. Совєтська нота заперечує проголошені до Атлантійського пакту вияснення, що він має виключно оборонний характер та що він йде по лінії принціпів ОН, натомісць стверджується, мовляв, представники Злучених Держав і Британії „рішуче виявили . . . що договір спрямований проти Совєтського Союзу та проти його східно - европейських сателітів. Совєтський уряд обвинувачує, що партнери Атлантійського пакту роблять військову підготовку та нагромаджують зброю, включно з атомовою бомбою, що ніяк не свідчить про тільки оборонний характер договору. Все це — пишеться в совєтській ноті — разом з встановленням спільного військового штабу в додатку до існуючого вже західньо - европейського штабу, „причиняється до збільшення побоювань і тривоги та до поширення воєнної гістерії, в якій так дуже заінтересовані підпалювачі нової війни". Совєтська нота в дальшому твердить, мовляв, „деякі уряди" думають скористати від багатших партнерів Атлантійського пакту, а проти-совєтські мотиви договору аргументується тим, що мовляв Совєтський Союз не думає на нікого нападати і тому західним країнам немає потреби оборонятися. „Учасники Атлантійського пакту роблять інтензивні військові заходи, яких в жадному разі не можна оправдати інтересами самооборони тих країн" — говориться в совєтській ноті. Совєтський уряд в дальшому твердить, що „збільшення всіх родів збройних сил, підготова пляну використання атомової зброї, магазинування атомової бомби, що є виключно офензивною зброєю, як теж розбудова сітки повітряних і морських баз" мали б бути доказом агресивних намірів Злучених Держав і Британії, що „змагають до запанування над світом". Наостанці совєтський уряд стверджує, що це все противиться чартерові Об'єднаних Націй та індівідуальним договорам поодиноких країн і, мовляв, є виразною підготовкою до Третьої світової війни. Речник американського уряду потвердив одержання цеї ноти і загально вважається, що вона не матиме будь-якого впливу.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПРИСПІШЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ОФОРМЛЕННЯ НІМЕЧЧИНИ.

Франкфурт, 1. квітня. — Американський, британський і французький військові губернатори Німеччини звернулися до німецької конституційної асамблеї в Бонн, щоб вона приспішила підготовку конституції для західно-німецької держави, погрожуючи відповідними консеквенціями. Проте, німці зі свого боку обстоюють свої централістичні домагання, сподіючись, що секретарові Бевинові настанці подастить перемовити в цій справі Америку і Францію, що обстоюють більшу децентралізацію Німеччини. Погляд німців і Бевина мали б 6 заступати теж військові керівники, що плянують західно-европейську оборону.

ЗАГРОЗА „НЕО-НАЦИЗМУ" В НІМЕЧЧИНІ.

Мюнхен, 1. квітня. — В колах американського військового управління в Баварії стверджують сильне закорінення нацистично - тоталітарних переконань, що готові прийти до голосу негайно після закінчення окупації. Вже тепер в усіх ділянках німецького життя мають займати важливі пости колишні нацисти.

ЧЕСЬКІ ШПИГУНИ БУЛИ НА СЛУЖБІ СОВЄТІВ.

Франкфурт, 1. квітня. — Американське командування виявило таємниці недавного процесу проти чеських шпигунів, з яких виходить недвозначно, що ці шпигуни були на службі Совєтського Союзу. Перед висилкою в американську зону, ці шпигуни ще відбули окремі курси в Москві.

ГЕН. ФРАНКО НЕ ДУМАЄ „ДЕЗЕРТУВАТИ".

Мадрид, 1. квітня. — Еспанський диктатор ген. Франко заявив вчора по радію, що він „ніколи не здезертирує зі свого посту" та що „виконання обов'язку" завжди було гаслом його життя. Франко говорив до еспанського народу з нагоди річниці закінчення громадянської війни.

ЧЕХИ ЗААРЕШТУВАЛИ ГОЛОВУ РЕФОРМОВАНОЇ ЦЕРКВИ.

Прага, 1. квітня. — Чеська большевицька поліція заарештувала голову Реформованої Церкви на Словаччині, Яна Томасуля. Заарештованому закидується „зраду" та користування чужими фондами, що їх він одержував від церков в Америці.

ТУРЕЦЬКОМУ МІНІСТРОВІ „ВАЖКО ВІРИТИ" В МОЖЛИВІСТЬ НЕВТРАЛЬНОСТИ.

Анкара, 1. квітня. — Турецький міністер закорд. справ Садак вчора заявив, що йому „важко вірити в можливість збройної чи безбройної невтральности Туреччини" в теперішних часах.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ, ПОДИКТОВАНЕ САМОПОШАНОЮ

Мабуть сам Сталін, висилаючи у світ своїх представників, наказує їм бути нахабами, щоб таким чином маніфестувати силу Совєтів. Мовляв, вони сильні, бо на нікого не зважають, про нікого не дбають та всім наговорять, що їм тільки захочеться, і то теж і в Америці.

Так поводяться совєтські дипломати на міжнародних зібраннях, а в Організації Обєднаних Держав цю їхню бундючність підпирає ще совєтське право ветування усього, що Кремлеві не до вподоби. Так теж поводились совєтські „культурні" представники, що прибули представляти культуру, науку та мистецтво Совєтів на Культурній та Науковій Конференції для світового миру, яка відбулась у Ню Йорку. Все, що вони там говорили, не було, як знаємо, ні наукою, ні культурою, ні мистецтвом, а тільки кремлівською пропагандою, зверненою головно проти Злучених Держав. Американський уряд був певен, що так станеться і навіть заповів, що так буде. Проте таки дав візи совєтським делегатам на прибуття до Америки на згадану Культурну та Наукову Конференцію.

Совєтські делегати, як і представники країн, що є під московським чоботом, говорили проти Америки на цій Конференції, що тільки хотіли. Та цього, як виявилось, було їм ще замало й вони забажали разом зо своїми червоними товаришами повторити ці брехні ще і в інших американських містах. Тут уже урвався терпець американського уряду і він чемно пригадав совєтським делегатам, що їм дано візу тільки на прибуття на Конференцію в Ню Йорку, а не на поїздку по цілій Америці.

Як знаємо, американський уряд є відомий у таких випадках з найбільшої толерантности, якщо гості придержуються сякої-такої пристойности. Тому можна було бути певним, що уряд дозволить совєтським делегатам і на поїздку. Тим більше, що навіть організація американських „капіталістів" виявила охоту показати совєтським делегатам добрі й найгірші сторони американського життя, будучи переконаною, що це, що в Америці виглядає на найгірше, є в країнах під большевицькими режімами ще найліпшим. Та видно, що совєтські делегати перебрали в нахабстві усяку мірку пристойности і годі було їм далі догоджати, бо на це вже не дозволяла самопошана. Це й причина, чому вашингтонський уряд показав делегатам Совєтів та їхніх сателітів двері й порадив чим швидше забратись з Америки. Впливла на це теж цілком певно й публічна опінія, виявлена голосами преси та масовими пікетуваннями Конференції в Валдорф Асторія в Ню Йорку та збіговиська в Медисон Сквер Гарден.

Приходиться ще завважити, що були і такі особи, як пані Елинор Рузвелт, що заявились проти пікетувань і відмови візи ще більшому числові прокомуністичних делегатів на Конференцію в Ню Йорку. Видно, що потурання шкідливим впливам комуністів і комунізуючих на американську молодь, як це діялось з боку пані Рузвелт в часі війни на зїздах молоді, ще її не навчило, що годі такі речі толерувати. Лібералі, що не ставили комуністам спротиву, покликуючись на зле зрозумілу толерантність, теж нагрішили під тим оглядом багато й допомогли большевикам розпаношитись в Америці. Та добре, що хоч вашингтонський уряд поволі виліковується з цієї непотрібної поблажливости.

КРАЇНА НАГОДИ

Інженер-українець, який після року прибуття з Европи дістав працю в стейті Тексасі, нерадо їхав туди, маючи переконання, що він там не зможе працювати для своєї старої батьківщини. Не минув місяць, як його імя появилося в газетах з широкими інформаціями про його рідний край, про визвольну боротьбу та про його особисте переживання. Наскільки хтось хоче міряти особисті осяги газетним розголосом, можна сказати, що згаданий новий американець українського роду осягнув в короткому часі більше, ніж неодин громадянин старшої генерації. Це заохота для інших наших імігрантів, як тут жити і працювати — для себе й для справи. Це теж виправдує давнє твердження, що Америка таки ще далі країна нагоди—„Ленд оф опортуніті".

Знаємо з достовірних джерел, що багато нових імігрантів з української скитальщини не тільки посплачували довги, затягнені на переїзд до Америки, але вже мають готівку в банку. Є такі, що негайно поробили старання для спровадження своїх рідних з Европи і покрили значні кошти. Інші радо посилають допомогу до оставших в Европі нещасних земляків, свояків та приятелів.

Це все вияви благородних черт характеру; добрі прикмети, признака чоловіколюбства. Додати до цього працю на громадському і культурному полі, то додатній біланс ще збільшиться.

Американські щоденники містять кожного дня звідомлення про смерть визначних громадян. Хто їх перечитує, такий скорше зрозуміє Америку та характер американців. Читання некрологів це свого роду енциклопедія життєписів сучасних нам людей.

У посмертних вістях останніх тижнів можемо напр. вичитати такі інформації: У Минеаполіс, у стейті Минесота, помер Едвард А. Расмусон, член Краєвого Республиканського Комітету з Аляски. Мав 66 літ, а приїхав на відвідини до міста, в якому він жив якийсь час після свого приїзду як імігрант з Копенгаґен, у Данії, в 1901 р. Тоді він мав 19 літ. Він поїхав на Аляску як учитель, згодом став там урядовим американським комісаром, а в 1918 р. був обраний президентом Банку Аляски і втримувався на цім становищі впродовж 26 років. Потім став президентом Банку Вранґел у місті Вранґел на Алясці, а дальше віцепрезидентом електровні в Анкоредж і шведським консулем.

Знов у Ню Йорк Гералд Трибюн була поміщена згадка про смерть Луїса Любова, у віці 71 літ. Він був батьком С. Дж. Любова, який є членом редакційного штабу цього щоденника. Батько Любов приїхав з Мінська, на Білій Русі, а його син дістався до редакції одного з найбільше впливових американських щоденників, який творив і творить історію Америки.

Кількома наворотами були в ньюйорських газетах посмертні згадки про щоденних робітників українського роду з міста Йонкерс під Ню Йорком. У некрологах подано імена дітей небіжчиків, а ці діти, хоч з бідного імігрантського роду, займають тепер важливі становища. Зразок такої посмертної згадки маємо в щоденнику Ню Йорк Таймс з 30. січня, де находиться телеграма з Елизабет, у стейті Ню Джерзі, такого змісту: Помер Джан М. Пайчак, замешкалий під ч. 54 Дейтон Стріт. Він був членом будівельного відділу Бейвей рафінерії Стандард Ойл Компані в Лінден упродовж 32 років. Він походив з Польщі, а в Америці пережив 40 років. Мав 66 років. По нім осталася вдова, вісім доньок, син і шість унуків".

Томи книжок можна б написати про бідних, а навіть і неписьменних імігрантів, як вони здобували собі тяжкою працею значення, впливи, добробут, чи як виховували своїх дітей, та як ті діти опісля осягали високі становища й значення в широкім американськім світі. Між ними є теж люди і з українськими іменами. Всі вони йшли з низів вгору, перемагаючи величезні труднощі. Українська іміграція — найновіша. Якщо вона не здобула досі цього, що відповідало б нашим бажанням, то у всякому випадку не виявила себе гіршою від інших. Уже самі американські дослідники ствердили в своїх книжках, і то нераз, що треба подивляти осяги американських українців, коли мати на увазі їх чисельність і те, що вони тут не довше, як 75 років.

Та найважніше, що яскраво тепер є велика нагода надолужити це, що занедбано, чи що не можливо було здійснити із-за браку відповідних сил. Куди б не закинула доля нових українських імігрантів, вони всюди можуть знайти нагоду, щоб особисто вибитись, як і помогти українській справі, бо краще до цього підготовані від тих, що прибували сюди давніше.

Вол. Шелест.

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

„Совєтські Арештанти" — це назва збірки кількох десятків коротких оповідань - спомин[ів] К. Петруса, що вже з черговим числом почнуть друкуватися у фейлетонах „Свободи". Збірка була відзначена і нагороджена на недавньому українському літературному конкурсі на еміграції в Европі.

Назва оповідання — спомини далеко не віддає того, що написано в „Совєтських Арештантах". На ділі — це епопея найбільшого прокляття в історії людського роду, це прекрасним стилем, чудовою літературною мовою та в знаменитій художній формі написана історія найбільшої трагедії, найбільших злочинів і найбільших терпінь, що змішуються в понятті совєтського режиму, що його так легко, звично вже, вимовляється, але який грозою проймає душу, стинає кров у жилах та наводить жах на кожного, хто з ним познайомиться хоч би тільки з книжки. Твір Петруса це без сумніву одна з найбільш живих, вірних та безпосередніх історій большевицького пекла на землі. Її не писав „спостерігач", ані „навернений" чи „розчарований". Її з великим художнім хистом написав один з тих багатьох мільйонів жертв злочинного совєтського режиму, що від самого початку були тими жертвами, що були на дні большевицького пекла та пізнали його в найбільшій його рафінованості. „Совєтські Арештанти" — це монументальний твір зі совєтської дійсности, що досі не має собі рівного. На нього звертаємо окрему увагу наших читачів.

Димова завіса російського імперіялізму

(З приводу обєднання російської демократії для рятування Росії).

Заснуванням в Америці російськими колами „Ліги боротьби за народню свободу", російські демократи типу Керенського цим самим роблять димову завісу, за якою криються „єдінонеделімські" пляни дальшого поневолення народів східної Европи, Азії і Кавказу. Згідно цих плянів московські демократи під час повалення большевизму мали б перебрати у спадщину імперіялістично-месійний талісман і ключі від багатонаціональної московської тюрми народів.

Ця „Ліга" є вже другою програмою з такими увертюрно - далекосяжними тенденціями. Першою програмою був меморіял „Національно - Трудового Союзу російських солідаристів", що був опублікований 28 березня 1948 року. Російські кола, бачучи напружену міжнародню ситуацію та боючись парцеляції Росії на національні держави, вишуканими термінологіями і стилізаціями своїх програм, пристосованих до ментальности заходу, намагаються ратувати Росію. Вони ніяк не можуть собі уявити існування російської держави тільки на етнографічних землях Росії, без України, Азії і Кавказу, і різними демагогічними, спекулятивними програмами стараються опутати політично - національну зрілість і гін до самостійного життя поневолених Москвою народів.

Ці московські демократи назовні лають большевизм і ненавидять його тільки з особистих причин, а не з світоглядових. Ненавидять тільки тому, що він, большевизм, усунув їх від державної керми в росії, але з задоволенням і трепетом в груді сприймають і схвалюють територіяльні здобутки червоної Росії. Наприклад, як большевики загарбали Басарабію, то російський князь Петро Голіцин надрукував в „Ізвестіях" відкритий лист, в якому дякує совєтському урядові за неухильне переведення мудрої політики в питанні про Басарабію і в цьому листі патетично вигукнув: „Дай Боже, щоб так же твердо вирішилось питання про Сахалін і Східно-Китайську залізницю!".

Небезпека втратити панування над народами, що в силу несприятливих обставин опинилися в складі російської імперії, приводить до спільного знаменника прагнення російської верхівки, всіх, навіть ворогуючих зо собою таборів. Отже Росія, біла, червона, синя чи ще якась, завжди залишиться імперіялістичною і завжди грозитиме світовому мирові. Лише парцеляція Росії на національні держави, забезпечить мирне співжиття і правопорядок між народами. Лише тоді на сході Европи запанує мир і народи перестануть тремтіти перед варварством московського імперіялізму.

Для нас, українців, політика всіх заправил Росії: як царів династії Романових, Керенських Леніних, Плеханових, Сталінів, Власових і Неовласових, і всіх інших без різниці часу і забарвлення, була і є наскрізь ворожою до українських державних інтересів.

Український нарід, як й інші поневолені Москвою народи, хочуть жити самостійним державним життям. Вони не потребують „опіки старшого брата" і можуть обійтися без „общего котелка".

Чим раз голосніше лунає нині голос поневолених Москвою народів: „Воля народам, свобода людині!". До національного визволення приготовляються татари, башкири, калмики і народи Приуралля; шукає нового Шаміля Кавказ. Це є заповіддю, що вже не далекий той час, коли захитаються гнилі й спорохнявілі стовпи московської тюрми народів та коли на її руїнах повстануть вільні держави зо справжньою свободою і справжнім демократичним ладом.

Лужицькі серби і большевики

„Divide et impera" — діли і пануй — було правилом у старих римлян у їх зносинах з чужими народами. Це правило не втратило свого значіння і тепер. Користується ним зокрема найбільш імперіялістична сила — СССР.

Ділять комуністи народи на ворожі кляси, роздувають внутрішню боротьбу, щоб тим легше панувати. Також суперництво між народами служить цьому завданню — тягти користь із чужих усобиць.

Ця політика Москви має свої традиції в московській історії. Деспотична Москва підтримувала козацьку „чернь" проти „старшини", щоб покорити і тих і других. Це робила та Москва, що в себе дома не терпіла ніякого спротиву абсолютній владі царів. Москва помагала балканським народам в їх боротьбі проти турків, щоб сісти на їх місце. Большевицька Москва іде слідами царів. Але деяким малим народам ця політика Москви вийшла на деякий час на користь. Відсталі народи, як, наприклад, Якути в Сібірі, дістали від большевицької влади письмо, грамоту, щоб могли розуміти в рідній мові твори Леніна - Сталіна. Большевицька влада дає можливість розвитку забутим і мало розвиненим народам, але лише тоді, коли в цім бачить для себе користь.

Таку можливість дістали тепер лужицькі серби. Територія Німеччини на схід від ріки Лаби (Ельбе) була раніше заселена словянами. В середньовіччі німці заселили ці простори і населення згерманізували. „Останніми моґиканами" лишилися лужицькі серби на південь від Берліна. Цей народ, крім назви, не має нічого спільного з балканськими сербами. В 1910 р. їх начислялося 43,000 і в 1925 р. всього 28,000.

Після 1945 року настала нова доба для цього народу. Над будинком „Домовіни", союзу лужицьких сербів у місті Бавцен повіває синьо-червоно-білий прапор. Бавцен називається по сербському Будішин. Написи в лужицькій провінції в трьох мовах (сербській, російській і німецькій). Сербська мова вживається у всіх урядах.

(Докінчення на стор. 3-тій).

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

59 (Докінчення)

Потім Кримський дав вино. Ольга взяла. Всі довкола зайняті. Роговий дивився збоку на Ольгу. Вона підняла чарку на рівень очей і посміхнулась.

— П'ю! — сказала вона і випила. — Учителю!

— Я! — сказав Кримський.

— Ви схвильовані? — питала вона.

— Сідайте, тоді скажу...

Сіла до фотелю. Оперся на спинку ліктем, підборіддя його торкалось чорних кіс. — Схвильований, Ольго! Ви появились для мене зненацька...

— Не сподівалися?

— Якраз тому, що сподівався... Струна бринить тільки, коли вона натягнута...

— Скільки днів ми вже не говорили?..

— Багато. Три. Маю нові слова і тримаю їх для вас. Будьте тільки певні...

— Я слаба жінка... Вимагаю завжди підтримки...

— Коли б я тільки вмів... Коли б я.. Мовчіть, Ольго! Ви все знаєте! Чи може вмістити заля, де танцюють, нових двоє людей?

— Це буде, мабуть, тяжко. Мені хочеться ще чарку вина... А потім ваша чудова Ема...

— Не бійтесь зайвих уявлень. Ця перлина жінок надто добре мене знає...

— Вона відучилась бачити...

— Вона надто зайнята собою. А зараз он входить Демо... Бачите, що за величність?

— Моя симпатія...

— І ваша? Я тоді сам...

— Ні, — заперечила гостро Ольга... Повернула голову. — Нахиліться, — шепнула. — Кохаю вас! Хочу вас бачити більше... — А вголос сказала: — Налийте!

Кримський налив. Кришталеві чарки обмінялись дзвоном... — Ні, — сказав Кримський. — Не хочу, не можу запити... Це надто багато для бідної людини...

Ема вже говорила з Демом. Вона сиділа на більярді спиною до Кримського й Ольги. Її бурштинові коси вільним спадом стелили нагі, гарні плечі...

Настрій вже був. Невідомо, хто перший почав співати. Хтось з Січі. Хтось почав, а почавши не міг зупинитись. Українська пісня — це лявина, що починається на шпилі гори від легкого подуву вітру та що нестримно котиться вниз, наростаючи в подивугідну, грізну стихію. Вона реве і лютує. Вона об'єднує й мобілізує. Сильна, неповторна, одна з великих стихій..

Пісня з малого сальончика глушить оркестру великої залі. Це морська хвиля, що накидається на ґранітний берег. Кардаш співає також. У нього „нема голосу", але зараз він є. Кримський діє останнім легенем. Кальчук весь червоний, і голос його звучить, мов сирена. Гаріс підвів голову, ніби він знов десь у степу. Поволі встають всі зі своїх місць. Всі купчаться довкола круглого столу в куті. У відчинених дверях з'являються нові обличчя. З кожною хвилиною їх більшає, Вони вже не вміщаються у дверях, вони заповняють весь простір. Їх уста відкриваються, і нові голоси зливаються з хором. По короткому часі малий сальончик заповнено людьми, і між ними стирчить сплюснута голова містера Вінча, видно рубінові уста пані з „Журналю", блискучу лисину гера Кляйна. Все більше і більше порожніх столів з недопитими склянками, хоча весь простір там далі залитий буйним танцем, хоча летять барвисті бальончики, хоча павутинням снується конфеті...

Прибув міністер. Йому назустріч побіг полковник зв'язку Зламал. Оркестра заграла привіт. А малий сальон співає, а пісня летить, а очі вибухають сяйвом...

Назустріч цьому гряде Новий Рік. Він вже тут, на досяг руки. Йде неухильність. Годинники спішать до крапки. Наближається дванадцята година. У всіх залях поволі влягається шум. Всі насторожені. Всі зупинились і слухають. Шукають свої місця розтанцьовані, наливаються чарки... Тремтять серця, й широко дивляться очі. Що принесе Він, новий, ще небувалий?

І ось годинник вибив останню хвилину. — Славаааа! — вибухнув один голос. Гасне світло, обійми, цілунки... Світло знов горить, оркестра грає марша... Тисячу дев'ятьсот тридцять дев'ять! — пройшло по всіх залях, і затремтіли серця... Кримський чув тріюмф свого буття! Це мить, що її не забути. Ольга сяяла, у неї світилась душа, вона була, вона дала цілунок, мов вінок, своєму переможцеві... Зараз вже все вияснене. Нема сумнівів... Вона любить, любить і знає, що любить. Все відійшло набік... — Володимире, — каже вона. — За ясність? — підняла вино. — За ясність! — відповів Володимир.

У цілій будові, у всіх залях повно яскравого, насиченого тепла. Біла, м'яка, обкладена холодною ватою земля лежить спокійно, ніби породіля, що щойно повила. Простір іноді вибухає сяйвом великих зорин, краєм червоного місяця, що проривається через розбиті полчища чорних хмарин, що в неладі рвучко тікають на південний схід... Вежі церков, шпилі гір, будівлі і дерева оповиті великим задивленим здивованням...

А над Чорногорою, над верхами Говерлі, Петроса, Попа Івана повільною стопою ступає передвісник першого дня. Ці люди живуть і бачать. Їм це дано. Вічне сонце - позвільна відхиляє завісу світла, а за ним Сотворитель, що творив перший день.

(Кінець.)

ДО КАРПАТСЬКИХ СІЧОВИКІВ

Цього року минае десять літ від того світлого історичного моменту, коли Сойм Карпатської України окремим законом затвердив її самостійність, а президент Карпато-Української Республіки виповів оборонну війну проти нового наїздника. Українська збройна сила, — Карпатська Січ, — була першою армією, що на початку другої світової війни стала в оборону независимости своеї Батьківщини і перша збройно виступила проти мадярсько - німецького імперіялізму, що вирушив був на здобуття світу.

Відзначуючи сьогодні цю виїмково важливу для української визвольної справи — подію:

клонимо голови перед маестатом великого сина українського народу прем'єр-міністра і президента Карпатської України о. д-ра **Августина Волошина,** який загинув у московсько - большевицькій неволі, як багато мільйонів найкращих синів і дочок українського народу, в обороні його самостійности і соборности;

клонимо голови перед верховним командантом збройних сил Карпатської України і шефом Генерального Штабу Карпатської Січі, полковником Михайлом Гузарем-Колодзінським, що згинув в боях з мадярською окупаційною армією, як теж

клонимо голови перед всіми нашими друзями — героями Карпатської Січі, що гордо зложили свої молоді голови в обороні української державности і самостійности в Карпатській Україні.

В 10-ту річницю самостійности Карпатської України ще яскравіше стають перед нами всі ті світлі моменти Української Національної Революції на Закарпатті, які вічно залишаться гідними до наслідування всіми поколіннями українського народу.

Сьогодні знову, неначе фільм, пробігае перед нашими очима Українська Національна Революція на Закарпатті, яка могутньо сколихнула не тільки українським життям по всьому світі, а особливо на рідних землях під різними окупаціями, але сколихнула також приспане ворожою пропагандою світове сумління, яке в повній ширині заговорило про українську проблему:

„Чому мадярська армія зустрічае стільки перешкод у здобутті території, що її боронять вояки — аматори?" — питаються американці.

Бо „Армія Карпатської України і надалі завзято і по лицарськи бореться; бої не припиняються!" — п і д к а з у ю т ь англійці.

Бо українці надусе люблять волю і свою Батьківщину! — відповідае їм цілий світ.

„Европа досі не доцінювала українців" — твердять французи. Вони хоч ганебно зраджені, хоч не мають скількости зброї і амуніції, по геройськи боронять у Карпатах свою державність перед подавляючою мадярською перевагою. Цим вони дали доказ своеї державно-творчої здібности і палкої любови до своеї батьківщини та очайдушного завзяття. Тому вони заслуговують на те, щоб їм допомогти в цій боротьбі".

Та ніхто не допоміг!

Карпатська Січ і надалі осамітнена боролася завзято і по лицарськи, чим оборонила лицарську честь цілого українського народу!

Карпатські Січовики — своїми геройськими боями доказали, що проголошена українська державність і самостійність в Карпатах не були пустим звуком, але були дальшим етапом у ланцюгу безперервної визвольної боротьби українського народу і його Національної Революції, яка почалася ще в 1917 р. в Києві.

Закарпатці!

Памятайте, що боротьба Карпатських Січовиків була першим активним спротивом німецькому імперіялізмові і його союзникові — Мадярщині. Карпатська Січ, це перша армія, яка напередодні другої світової війни збройно виступила проти гітлерівських плянів на завоювання світу. Тим закарпатські українці заперечили і спростували перед цілим світом ворожий наклеп про те, що державність Карпатської України була штучним твором чужих сил!

В рядах Карпатської Січі боролися українці зі всіх українських земель і своею кровю навіки затвердили в Карпатах Ідею Української Державности і Самостійности та Соборности Українського Народу. Тому і стала на той час Карпатська Україна символом Велико-Української Держави!

Українці!

Відзначаючи д е с я т и річчя проголошення Самостійности Карпатсьої України, не забудьмо, що український нарід на Закарпатті — своею едністю, солідарністю і дисципліною, переміг всі трудноші і перешкоди, розвіяв всі надії і сподівання своїх ворогів, як теж належно відбив всі ворожі удари. Тим своїм постоем скріпив він свій політичний провід внутрі і надав йому авторитету назовні, створюючи для нього сильну морально-політичну базу.

Влада Карпатської України під проводом свого безсмертного премієра-міністра і президента о. д-ра Августина Волошина також вивязалася зі своїх завдань чесно і прикладно, не підвела і не зрадила принципів Української Національної Революції. Гордо і мужньо відбивала залізні удари гітлерівсько - мадярських імперіялістів і на їхній приказ не зложила своїх уповноважень та компетенцій до рук мадярського окупанта, не скапітулювала, як теж не стала на його услуги, а проголосила займанцеві війну і аж до кінця високо тримала прапор Української Державности і Самостійности. Тому вона останеться по всі часи світлим прикладом — гідним до наслідування.

Український нарід вже тепер належно оцінив вагу і значення тієї світової епопеї, того великого і безсмертного чину Карпатської Січі, на якому будуть виховуватися майбутні покоління Українського Народу.

Карпатська Січ вже сьогодні е для українців дороговказом, а її дух наповнюе наші серця і веде нас до дальших успіхів Української Національної Революції. Веде нас до дальшої, ще завзятішої боротьби, яка завершиться світлим майбутнім українського народу, бо на наших прапорах написано:

Вільна, Самостійн,а від нікого Незлежна Соборна і Національна Українська Держава!

Голова Братства Карпатських Січовиків:

Д-р Степан Росоха.

б. член Головної Команди Карпатської Січі і заступник Голови Сойму Карпатської України.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Артист Петро Андрусів виготовляе Проект Живого Образа для Паради в День Американізації.

Минувшої неділі відбулись чергові збори Українського Комітету Дня Американізації, на які запрошено артиста Петра Андрусіва. Йому запропоновано виготовити проект живого образа, який українці думають мати у своїм параднім поході. По докладному обговоренню різних проектів прийнято пропозицію проекту пана Андрусіва: Неволя і Воля. Це мае бути образ ,що буде зображати життя нашого народу під комуністичною диктатурою, а з другого боку під демократичним ладом.

На нарадах Комітету знова звернено особливу увагу на участь якнайбільшого числа нашої молоді в національних строях. Рішено звернутися з просьбою до Сиротинця сс. Василіянок, до Академії св. Василія на Факс Чейс, до всіх наших хорів, до драматичних гуртків і до клюбу танцюристів, щоб вислали якнайбільше молоді в національних строях до участі в параді. Нема сумніву, що наша молодь і всі старші, що мають національні строї, візьмуть участь в цій параді, що буде в суботу 30-го квітня 1949 року. Українсько-Американські ветерани виступлять в одностроях, а котрі не мають одностроїв, то будуть машерувати у „оверсіс кепс". Українська Струнна Банда під проводом п. Вільчинського виступить в силі 50 чоловіків.

Докажім наше привязання до вільної країни — Америки — машеруючи під зоряним прапором в суботу 30 квітня.

Також рішено звернутися листовно до всіх наших Товариств і Громад, щоб зложили свою вкладку на покриття коштів парадного походу. Першою Громадою, що виконала свій обовязок, е Українська Громада при 23-тій і Бравн вулицях. Ця громада на квартальних зборах одноголосно рішила дати на цю ціль $50. Ідім за її прикладом.

У першім звідомленню Пресового Комітету, що було поміщене минувшого тижня в „Свободі" зроблено помилку у поданню імен предсідників громад. Мае бути, що до Комітету входять Юрко Терпелюк, предсідник Української Громади при 23-тій і Бравн вулицях, і Теодор Федусь, предсідник Українського Прогресивного Клюбу.

Пресовий Комітет.

о

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Об'еднаний Комітет Українських Організацій м. Ню Йорку.

Дня 11 лютого 1949 відбулися загальні збори Об'еднаного Комітету Укр. Організацій м. Ню Йорку. Це вже восьмі з черги збори тієї організації, що очолюе громадське і культурне життя метрополії.

Ціллю основання тієї установи в 1942 р. було скріплення громадянської праці в тяжких военних часах. Треба було усім гуртуватися і працювати, щоби як слід виконати ті обов'язки, які війна наклала на американських українців. Повоенні роки не зменшили ваги Об'еднаного Комітету. Скупчуе він майже 40 організацій, розкинених на терені Ню Йорку, щоби спільно двигати і узгіднювати громаянське життя. Комітет співпрацюе з усіми, що стоять на українській національній платформі, мае загально-національний, понадпартійний характер, бажае гідно репрезентувати українське життя, радіе, коли знаходить зрозуміння і співпрацю в обох наших церквах. Комітет признае і шануе авторитет інших організацій і осіб але тогож самого домагаеться для себе.

В 1948 р. улаштував Обеднаний Комітет кілька вдатних імпрез, про які говорили в своїх звітах голова адв. Гаврилко і секретар інж. Красноніс. Це було Свято Т. Шевченка, похід із нагоди 50-ліття Великого Ню Йорку, Листопадове Свято і Свято Злуки Українських Земель. Переведено також акцію за масовою участю українців в маніфестації в Ню-арку. 13 березня 1949 улаштував Обеднаний Комітет спільно із Науковим Т-вом ім. Т.

ЧОРНЕ З БІЛИМ: просте, симпатичне й модне.

Шевченка, яке святкуе цього року свій 75-літний ювилей, величаве Свято Т. Шевченка. Обеднаний Комітет зложив в 1948 р. $296 на ЗУАДК, $50 на Український Конгресовий Комітет і $50 на медикаменти для УПА.

В своїй праці знаходив Обеднаний Комітет багато помочі у людей доброї волі, але боровся рівнож з різними перешкодами і трудноцами. Комітет обеднуе організазії на добровільних засадах і тому важко е привчити всіх до громадської дисципліни і відповідальности. Не всі товариства подбали про те, щоби вислати до Обеднаного Комітету обовязкових і активних делегатів. Наслідком того багато організацій, які теоретично е членами Обеднаного Комітету, фактично не брали участи в його працях і не могли інформувати своїх членів про хід роботи в Обеднаному Комітеті.

По звітах і дискусії уділено абсолюторію уступаючій екзекутиві. На рік 1949 вибрано екзекутиву в такому складі: голова адв. М. Гаврилко; заступники: Г. Марчак, Е. Кобзар; *секретар:* І. Сквіртнянський, М. Малетич; скарбник: В. Хоміцький, М. Паньків. Контрольна Комісія: П. Кучма, І. Скодзінська, Тарас.

Нова екзекутива поставила собі за завдання перевести в біжучому році повне обеднання всіх організацій, аби в цей спосіб скріпити громадські сили до успішнішої діяльности. Рішено рівнож улаштувати Листопадове Свято в дні 22 листопада, Свято Злуки в січні 1950 р.

о

ДІТРОЙТ - ГЕМТРЕМК, МИШ.

Дальші збірки на скитальців.

Гурток колядників Українського Золотого Хреста з Гемтремк ч. 34 заколядував:

Агафія Бескіда $8.80; по $5: Анна Дирбавка, Марія Дзумага і Укр. Золотий Хрест, ч. 34; М. Міллес $4; М. Палмер $3; по $2: Б. Шеремета, М. Машталір, В. Тухніцька, А. Зола, А. Залецька; по $1: А. Гоок, В. Гуменчук, Б. Вілічка, А. Сеньків, Д. Шалапай, М. Тиро, А. Семен, М. Будор, А. Васкил, Г. Свочінська. Разом заколядовано $50.80.

На зібранні в Українськім Народнім Домі на західній стороні міста Дітройту, дня 2 лютого голова Злученого Допомогового Комітету, адв. Іван Панчук розповів, що бачив в Европі між українськими скитальцями, як і на конференції світових допомогових комітетів в Женеві.

По вислуханню промовця про трагічне положення українських скитальників переведено збірку на допомогу цим нещасним, а присутні зложили $135.56.

Дня 6-го березня відбулось знов таке зібрання на східній стороні міста Дітройту в Українськім Американськім Оседку при вулиці Карпентер, Норт Дітройт, де адв. І. Панчук знов мав подібний доклад. По промові переведено добровільну збірку, а жертвували:

Дмитро Дашинич $20; Український Американський Оседок $15; по $10: Іван Панчук, В. Лазечко, Зіновія Кулейчук, Тома Гашин; по $5: Д. Дайсяк, М. Драк, Будяк, І. Сеник, М. Малеско, Т. Гаврилюк, І. Вічимишин, М. Онишкевич, Т. Горбусь, Т. Польний, Дибас, В. Сидляр, М. Кузик, М. Ґерус, М. Казимирів, Н. Ґорин, В. Лащ, В. Довгань, В. Туркевич, І. Томяк, В. Кравець, М. Баріда, С. Ґельнер, Ю. Ґулик, П. Марфей, С. Готра, Й. Крупка, Д. Кобрин, Лев Нахвостач, П. Трусь, Н. Ґеник, Ю. Вітенко, Т. Стеткевич, Н. Н., Н. Залецький; Н. Н. $4; по $3: О. Курочка, А. Холевко; по $2: М. Сірко, П. Ксендзик, М. Попович, Й. Піпський, М. Крук, П. Молдавець, Дорош, М. Джумаґа, Слободзян, О. Осадчук, І. Кучапський, І. Терлецький, П. Сеньків, Турецький, І. Зора, Я. Мерещак, М. Хомик, П. Пандрак, В. Соболь, П. Дідуняк, Д. Васько; по $1: І. Шидловський, О. Чапак, І. Васько, М. Сливінська, П. Андрушків, М. Вовк, М. Керчак, М. Віхар, Ю. Боечко, Ґ. Файфер, С. Хомяк, О. Сігда, Мужнавович, М. Семчук. Дрібної колекти було $34.17. Разом зібрано $350.17.

З того було видатку $15, а решту в сумі $335.17 віддано до каси місцевого допомогового комітету.

При цій нагоді простується слідуюче:

В числі 41 „Свободи" з дня 19-го лютого був поміщений фінансовий звіт Дітройтських і Гемтремських колядників на допомогу збігцям, де помилково записано деякі особи. У списі мае бути не Озалко, а І. Шалко; не Гумин, а Н. Нумин; не Бара, а Л. Бабій.

Рівночасно до поміщеного звіту групи колядників Союзу Українок ч. 26 з Гемтремк ще зложили коляду такі особи: Е. Шимко $2.50 і О. Тиханський $1. — Загальна збірка з коляди, так і зі звітів голови допомогового Комітету адв. Івана Панчука: зібрано разом $540.03. Попередно проголошено збірку з коляди $1,741.-40. Разом Дітройт і Гемтремк цього року зібрав на допомогу українським скитальцям $2,281.43. — Всім жертводавцям, як і всім тим, що потрудились до цеї поважної збірки, якнайщиріша подяка.

В. Ладечко.

СЕН. ТЕФТ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД МОЖЛИВИМИ НАСЛІДКАМИ АТЛАНТІЙСЬКОГО ДОГОВОРУ

Вашингтон. — Сенатор Роберт Тефт заявив, що Атлантійський Оборонний Договір може стати причиною третьої світової війни й тому загал населення повинен всесторонно обміркувати його постанови, заки прийде до підпису. Свої погляди виявив Тефт у промові по радіо. Він твердив, що Америка може бути зобовязана усними запевненнями, що піде до війни в обороні европейських держав, хоч би навіть не було письменного зобовязання в цій справі. Договір, який зобовязуватиме Злучені Держави на 20 років, може зробити Америку поліцаем західної Европи навіть, коли б Росія стала мирною державою, говорив Тефт.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

Лужицькі серби і большевики

(Докінчення зі стор. 2-гої).

В березні 1948 р. саксонський парлямент на внесок СЕД (соціялістичної о б' е д н а н о ї партії Німеччини — замаскованої компартії) ухвалив закон про культурну автономію для лужицьких сербів. Сербський національний рух розрісся незвичайно. По цілій лужицькій провінції працюють філії „Домовіни". Є не тільки середні школи, але навіть „народній університет" в Ратіборі, біля Будішина. „Круг солідарности сербської молоді" охоплюе молодих сербів. До цієї культурної автономії хотять притягти також сербів, що живуть у провінції Бранденбурґ під Берліном. Цьому мають помогти німецькі комуністи. Всі визначніші сербські провідники належать до СЕД (компартії). Одначе у виборах могли кандидувати на списках СЕД навіть нечлени партії, якщо вони були серби. Щоденник „Нова Доба" чисто комуністичний. Що рух лужицьких сербів сильний, показуе факт, що багато німців з каріерістичних причин почало записуватися до сербів.

В Польщі і Чехословаччині лужицькі серби дуже популярні і дістають допомогу. В 1946 р. „Лужицька Національна Рада" у Варшаві поставила домагання повної самостійности для „найменшого словянського народу" міністрам закордонних справ „великої Чвірки". Студенти з Лужиці дістають стипендії в польських і чеських університетах. Серби тепер вже твердять, що їх е 500 тисяч, а німці намагаються доказати, що їх у Лужиці найбільше 4%.

Так, спираючись на національне відродження цього найменшого словянського народу, большевицька Москва придбала собі союзника, зв'язаного з нею на життя і на смерть.

Тільки це відродження не мусить іти далі по тому шляху, що його собі бажають лужицькі серби. В 1925 році большевики створили на українській території, на захід від Дністра „Молдавську республіку" з столицею в Тирасполі. Прилучивши в 1940 р. Басарабію до СССР, Москва поширила Молдавську республіку на басарабські землі, заселені молдаванами. Одначе молдавани себе почувають уже румунами і пишуть латинкою. Проте комуністична влада робить із них молдаванську національність і заводить кирилицю. Все це етап на шляху до „злиття націй", що його проповідував Ленін, себто до русифікації. І рух лужицьких сербів на дальшу майбутність мае числитися з таким „злиттям націй".

Найгірше те, що Москва вміе цинічно використовувати найсвятіші національні почування народів для своїх загарбницьких цілей. **Н. О.**

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували:

Ню Йорк, Н. Й.: Тов. Зоря, від. 69 У. Н. Союзу з каси $5, а члени зложили $7, разом $12. Наступні члени жертвували по $1: В. Стецко, І. Єдинак, С. Назаревич, С. Слива, І. Бобецький, І. Приймак, М Ликтей. — Від. 4 Союзу Українок $10 як вкладку; пані Іванна Бенцал зібрала на лісту ч. 480 $15, а від себе жертвувала $5, разом $20. На лісту зложили по $1: пані Корнат, Барщевська, Походзай, Середна, Лятушевська, Стефанович, Бродин, Пляшвецька, Йосик, Кобзар, Ленчук, Ликтей і Гладун, та В. Бакад і Д. Кальба.

Шікаго, Ілл.: Д. Максимюк зібрав на лісту ч. 649 від членів від. 221 У. Н. Союзу $15. Зложили: П. Кульпак $3; З. Кульпак і Д. Максимюк по $2; а по $1: Д. Кривий, Т. Кривовязб, І. Манзи, І. Брийовський, В. Дубик, Й. Лесюк, І. Татарин, Й. Матущак.

Джолієт, Ілл.: Панство Кочани $7.60.

Янгставн, О.: Від. 135 Провидіння $10, а члени І. Панко й Л. Кухтин по $5, разом $20.

Ст. По, Мінн.: Панство Качмарі $10 на вкладку.

Ферфілд, Н. Дак.: Петро Юрк $10.

Рівергед, Л. Ай.: о. Е. Мацелюх $2.

Тоні Мартін, крепкий зірковий фільмовий, радієвий і майбутній телевізійний артист, носить вузьку тасьму на капелюсі АДАМ з крисами загненими вділ тому, що це дає йому вигляд людини надворі. Його спів вказує на якість, що творить стиль у мелодії — подібно, як АДАМ-капелюхи причиняються до стилю особи.

СПИС ЖЕРТВ

на допомогу Українським Студентам в Европі, що їх зібрав Жіночий Комітет в Ню Йорку впродовж три-місячної кампанії.

2)

Ліста ч. 73. — Зібрав Д. Юрчишин $18; зложили: Д. Юрчишин $3; по $2: В. Мамчур, С. Ривак, І. Фінчк, Ц. Бойтсов.

Ліста ч. 84. — Василь Гнатів $2.

Ліста ч. 91. — В. Голюка $1.

Ліста ч. 105. — Зібрав інж. Іван Гордюк $16; зложили: по $2: П. Стасюк, Н. Гладун, П. Тибор; Кальба $1.50; по $1: інж. І. Гордюк, О. Крук, В. Любак, К. Муганюк, Д. Христянин, Н. Лебеч.

Ліста ч. 109. — Стефанія Гудз $1.

Ліста ч. 118. — Зібрала Марія З. Макарушка $6; зложили: Микола Дзьома $5; по $1: М. Макарушка.

Ліста ч. 134. — Д-р Роман Осінчук $2.

Ліста ч. 138. — Зібрав Василь Никифорук $9.50; зложили: по $2: В. Никифорук, М. Багриновська; по $1: М. Кабін, В. Завзятий, С. Юрків, Е. Біяний, П. Бекір.

Нові іміґранти

Українці, що приїжджають кораблем „Марін Флешер" до порту **Бостон** дня 5 квітня, 1949, за старанням Злученого Українсько - Американського Допомогового Комітету у Филаделфії:

Буківський Іван; Демисик Іван, Марія, Богдан; Дутка Антін, Лаврентія; Іванишин Петро; Качур Кузан, Марія, Соя, Таїса, Віктор; Ненич Зенон; Сен Роман; Смачило Дмитро, Микола; Старявський Катерина, Михайло; Щудло Іван, Текля; Вишиваний Іван, Ева; Зитинський Олексій; Алексевич Микола, Наталія; Цісик Зенон, Татяна, Юрій; Котик-Степанович Остап; Лукянчук Іван, Галина, Таїса; Самбірський Стефан, Санґеліна; Васьків Михайло, Олімпія, Олександра, Мирон; Волошинський Нестор, Каролина, Стелла, Ярослав; Вишатицький Станислав, Евфрозіян, Дарія; Вознюк Олександер, Ніна, Галина, Люба.

Українці, що приїжджають кораблем „Дженерал Блек" до порту **Ню Йорк** дня 7 квітня, 1949, за старанням Українсько - Американського Допомогового Комітету у Филаделфії:

Антонович Микола, Елизавета; Дітчук Ярослава; Дорчинська Софія, Наталія; Федчишин Володимир; Гошовський Омелян, Ірина, Ігор, Христина, Сергій; Ящишин Петро; Левкович Іван, Ізидор; Мазак Петро, Марія; Мельник **Дмитро**, Анна, Ярослав; **Молодовець** Дмитро, Катерина, **Ярема**; Пікас Іван, Катерина, **Михайло**, Григорій, Юрій, **Богдан**; Семків Прокіп, **Анастазія**; **Сірик** Василь, Анастазія, **Володимир**; Станко Кирило, **Лідія**, **Борис**, Віталій, **Олеся**, **Анатолій**; **Ткач** Ілярій, Анна, Роман, Олександра; Турчин Йосафат, **Катерина**; Березівський Володимир, **Антонія**, Іван, Дарія; **Брікнер** Йосиф, Катерина, Оксана; Цетенко Ваїм Роман, **Наталія**; Дембицький Микола; Ганущак Микола, Стефанія, Ларіса, Юліянна; Гуков Сачер, **Наталія**, Віталій; Гуменний **Константин**; Яворовський Теофіль, Генрієта, Ігор, Віра; Єфремов Борис; Камінський Олександер, Зеновія, Христина, Михайло; Коваль Теодор; Луцкий Володимир, Мирослава, Анастазія, Христина, Марта; Литвин Лідія, Роман, Мізюк Онуфрій; Новосельський Іларій, Марія, Орест; Олійник Василь, Стефанія, Пасічник Володимир, Марія, Тамара; Петик Стефан, Іванна, Ігор, Мстислав; Пісецька Дарія; Робак Володимир, Щербаневич Іван, Тарнавський Остап; Терентюк Сергій, Катерина; Тетерівніков Микола, Галина, Турчин Марія, Стефан; Гопка Гафія; Клос Роман, Ірина, Юрко; Пундик Осип, Лукія, Евгенія; Сосницький **Віктор, Анастазія.**

Ліста ч. 147. — Зібрав П. Муштук $73.75; зложили: по $10: Р. Стасюк, Теодор Кіх; по $5: Г. Гелеті, М. Савчук, П. Ярема; по $2: П. Муштук, М. Гаврилко, Сурмач, М. Вcташко, Парк Вю Студіо, С. Блазовська, Д. Кульчицька, Й. Гурин; по $1: С. Стефанів, І. Дмитерко, Ю. Войтевич, І. Лочута, А. Ясний, М. Макарчук, М. Сцебело, Л. Перожик, Онуфрик, Й. Бремс, А. Григус, М. Сосс, Д. Пазняк, П. Дорош, А. Табака, М. Уруські, К. Гуло, Д. Скакиба, Тамовський, Д. Костишин.

Ліста ч. 161. — Мусій Фесан $1.

Ліста ч. 169. — Павло Поліщук $2.

Ліста ч. 178. — Ярослав Пласкун $2.

Ліста ч. 184. — Зібрав Василь Правур $9; зложили: по $2: Ц. Стасюк, Ф. Стефанів, В. Правур; по $1: О. Василишин, В. Стасюк, Ю. Червачук;

Ліста ч. 203. — Олександер Савицький $10.

Ліста ч. 204. — Зібрав Столярчук $2: зложили по $1: Б. Столярчук, Б. Дестін.

Ліста ч. 244. — Зібрав Цапар Іван $3; зложили: О. Яшковський $2; по $1: Цапар І.

Ліста ч. 248. — Зібрав П. Боднар $6; зложили: К. Слупенська $3; П. Боднар $2; І. Усітко $1.

Ліста ч. 252. — Михайло Бачинський $1.

Ліста ч. 265. — Михайло Брунець $2.

Ліста ч. 287. — Володимир Балабан $1.

Ліста ч. 317. — Ярослав Волошин $2.

Ліста ч. 318. — Д-р Тома Воробець $1.

Ліста ч. 326. — Зібрав О. Шандра $6; зложили: по $3: М. Дзюма і В. Сусла.

Ліста ч. 329. — Зібрав Р. Скоробогатий $10; зложили: Р. Скорбагатий $5; В. Гураль: $3; С. Малинович $2.

Ліста ч. 335. — Юрій Трембач $1.

Ліста ч. 330. — М. Тимчишин $4

Ліста ч. 340 — Зібрав Іван Тарнавський $4.75; зложили: по $1: А. Тарнавська, Демида.

Ліста ч. 350 — Зібрав Нестор Стешин $5.50; зложили: Н. Стешин $2; по $1: М. Підгайний, Павліна Глоба, Д. Домарецький.

Ліста ч. 367. — Іван Сивіжтинський $2.

Ліста ч. 368. — Микола Стрик $1.

Ліста ч. 370. — Селецький $1.

Ліста ч. 371. — Зібрала Дарія Кульчицька $6; зложили: Д. Кульчицька $3; В.Барасюк $2; М. Ґумовська $1.

Ліста ч. 496. — Іванна П. Бенцаль $5.

Ліста ч. 532. — Українське Гуманітарне Т-во $6; зложили: по $1: М. Задорецький, В. Демидас, М. Швортер, І. Тарнавський, П. Прудиус.

Ліста ч. 557 — Микола Гаврилко $2.

Ліста ч. 609. — Зібрала Лідія Юрків $10.95;з ложили: по $1: К. Копячинський, В. Дроздовський, Таращук, Сурмач, З. Жизноширський, д-р Серант, Е. Фрідрих.

Ліста ч. 612. — Зібрав Еляш Паликій $22; зложили: $10 з каси Т-ва Просвіта; по $1: М. Винник, С. Чосник, І. Луцишин, І. Зварженський, Й. Кирилейза, Е. Палицький, О. Бойко, С. Сенів, В. і Н. Антошків, П. Орекс, О. Коваль, С. Назар.

Ліста ч. 613. — Іван Княцький $1.

ЧУДОВЕ, АЛЕ СТАРОМОДНЕ!—Ця картина знята в Кент, Англія. Це весняна робота хмілярні, щоб вдався добрий хміль. Англійці кажуть, що це виглядає „поетично", але не практично. Деінде ввели практичні методи плекання хмелю, вживаючи головно машин.

Ліста ч. 634. — Марія Чарамбура $1.

Ліста ч. 862. — Марія Марусевич $2.

Ліста ч. 866. — Катерина Дроздик $2.

Околиці Ню Йорку.

Йонкерс, Н. Й. — Ліста ч. 213. Зібрав Петро Русинко $10; зложили: по $2: П. Русинко, О. Кудрик, Й. Дудар, В. Козачук, І. Вальський.

Ґлен Ков, Л. Ай. — Ліста ч. 222. Фолис Константин $2.

Гвайстон, Л. Ай. — Ліста ч. 273. Б. Барвінський $1.

Джемейка, Л. Ай. — Ліста ч. 298. Зібрав Іван Лука $7; зложили: І. Лука $2; по $1: Т. Мельничук, А. Бурлак, О. Бурлак, І. Мельничук, В. Костал.

Лонґ Айленд Сіті. — Ліста ч. 343. Іван Семеґен $1.

Флошинґ. — Ліста ч. 623. С. Ковбаснюк $10.

Асторія, Л. Ай. — Ліста ч. 631. Зібрала Станислава Гурин $27; зложили: Т-во Родичів $20; по $2: П. Доноскі, С. Гурин; по $1: Р. Ходань, А. Котельська, М. Шамен.

Елмгорст, Л. Ай. — Ліста ч. 658. Александер Кибюк $1.

Спрінг Велей, Н. Й. — Ліста ч. 687. Українське Т-во „Самоосвіта $5.

Литл Фолс, Н. Й. — Ліста ч. 752. Зібрав Никола Палвмар $16; зложили: по $2: В. Поцентелюк, М. Рисин, Й. Франків, Г. Погарецкі, П. Микуляк, М. Чапак, Я. Мартинюк і Н. Паламар.

'Бруклин, Н. Й.'

Ліста ч. 17. — Зібрала Теофіля Сак $31.50; зложили: по $5: Михайло Федорик і Василь Федорик; В. Козак $2; по $1: А. Братковскі, Макаров, М. Гудима, Росікіра, П. Яцишин, Г. Гротен, Тирко, Пелех, П. Канціка, Д. Сметанюк, П. Дохновський, Свободяк, Бішко, П. Микитин, Кмита, Галушко; Веззлязкі $1.50.

Ліста ч. 56. — Адольф Карпюк $2.

Ліста ч. 140. — Зібрав Семен Нечипорук $5; зложили: М. Іванів $2; по $1: І. Вербицький і С. Нечипорук.

Ліста ч. 155. — Микита Гнип $2.

Ліста ч. 235. — Зібрала Л. Баранська $12.50; зложили: по $5: І. Друган, С. Ковбаснюк; по $1: М. Зшит, І. Петренко.

Ліста ч. 295. — Зібрав Петро Ладубець $12; зложили: М. Заков $2; по $1: М. Коваль, С. Демидчук, Г. Пилипяк, В. Миськів, А. Гліва, І. Частовський, П. Ладубець.

Ліста ч. 865. — Г. Мудрик $1.

(Кінець буде).

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

17,546 Дітей моєї сестри покійної Сичик з дому Губіцька ур. в с. Балигороді, Галичина від Губіцький Михайла.

17,547 Данилик Івана з с. Дошниця (Ясло) від Даниляк Василя.

17,548 Королишин Никити, Григорія і Марії з с. Поникoвиця Мала (Броди) від Мищук Ольги зам. Долинюк.

17,549 Здрок Зиновія від брата Здрок Сидора, с. Василя з с. Верхи (Волинь).

17,550 Краянів і знайомих та другів з пов. Гусятин і Копичинці: відізвіться до своїх односельчан, від Щахнович Михайла.

17,551 З Тарновецьких Тонцю з с. Кути (Косів) від Томашівська Наталії.

17,552 Односельчан з м. Хотіня (Бесарабія); Поперечник Антона, Золоткова, Пожарук Миколи, Осінчук Івана, Залевська Галини з Сокільця і Боднарчук Карпа від Клішковський Семена.

17,553 Майстришин Миляна з с. Вижомля (Яворів) від Майстришин Анни зам. Кушик.

17,554 Знакомих і односельчан з с. Шумляни (Підгайці) від Копцюх Михайла с. Григорія і Марії з дому Бутняк.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

БОЛЕН ПРО ВІДНОШЕННЯ АТЛАНТИЙСЬКОГО ПАКТУ ДО О. Н.

Лейк Соксес, Н. Й., 30 березня. — Чарлз Е. Болен, радник державного департаменту, відвідав головну квартиру Об'єднаних Націй, даючи там запевнення, що Атлантийський пакт не тільки не має на меті як-небудь заступити чи підірвати авторитет Об'єднаних Націй, але навпаки, він його тільки скріпить. При цьому Болен вияснив, що цей Пакт став необхідністю головно після того, як через постійну підривну політику Советів, ця організація не мала можности виносити ефективних рішень в справах міжнародної безпеки.

НОРВЕЖСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗА ПРИСТУПЛЕННЯМ ДО АТЛ. ПАКТУ

Осльо, 30 березня. — Норвежський парлямент ухвалив вчора більшістю 130 голосів проти 13 резолюцію, уповноважнюючи уряд підписати від імені цеї країни оборонний Атлантийський договір. Під час нарад комуністи пробували влаштувати демонстрацію проти пакту.

ЕСПАНІЯ ПІДДЕРЖУЄ УЧАСТЬ ПОРТУҐАЛІЇ В АТЛ. ПАКТІ

Мадрид, 30 березня. — Еспанське міністерство закордонних справ повідомило про закінчення переговорів з урядом Портуґалії в справі участи останньої в Атлантийському пакті. Під час переговорів узгіднено цей крок Портуґалії з її зобов'язаннями з Еспанією і уряд Еспанії цілком погодився з наміром Портуґалії. При цьому додається, що черeз це теж сама Еспанія сподіється дещо бодай посередньо скористати з Атлантийського пакту.

СТАСЕН ЗА НОВИЙ ЧАРТЕР ДЛЯ ОБЕДНАНИХ ДЕРЖАВ

Ню Бронсвик, Н. Дж. — Гаролд Е. Стасен, президент університету Пенсилвенія, зажадав цілковитої перерібки чартеру Обеднаних Держав. Стасен був членом американської делеґації до О.Д. у Сан Франсиско в 1945 р. і брав участь у формуванні Чартеру. Він прийшов до висновку, що О.Д. стали безсильними зогляду на вето, кидане раз-у-раз Росією. Це спричинило безсильність цієї організації й тому треба найти спосіб для її ефективности. Ці погляди виявив Стасен на зібранні в тутешньому університеті.

КАРПАТСЬКИМ СІЧОВИКАМ — ДО ВІДОМА!

В 10-ту річницю героїчної боротьби Карпатської Січі за державність і самостійність Карпатської України, Заряд Братства Карпатських Січовиків на чужині видав пропамятну відзнаку — **Хрест Карпатської Січі.**

Отримають його всі українці(ки), що були членами Карпатської Січі, як теж всі члени уряду і посли до Сойму Карпатської України, хочби вони і не були членами Карпатської Січі. Інші українці(ки) можуть також його отримати, якщо докажуть, що вони дійсно брали активну участь у визвольній боротьбі Карпатської України.

Свої зголошення надсилайте на адреси:

В Европі: Ing. P. Sterco, Munchen, Pickelstr. II/I, Germany, U. S. Zone.

В Америці: Mr. G. Gaboda, 8202 Normill, Detroit 4, Mich.

В Канаді: Mr. W. Tymko, 573 Ossington, Toronto, Ont.

По зголошенні отримаєте належні інформації та евентуальні потрібні бланки до виповнення.

Д-р Степан Росоха, голова
Братства Карпатських Січовиків.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

ХТО МАЄ

„КАНАДІЙСЬКА РУСЬ"

написана о. Нестором Дмитровим, а видана „Свободою" в 1897 році, є дуже потрібна для архіву, який збирає професор Саскачеванського університету, Дж. В. Симпсон, що тепер пише історію канадійських українців. Хто має ту книжечку, проситься донести до „Свободи". Проф. Симпсон заходить постійно до редакції й витягає з найдавніших річників „Свободи" перші вісті про життя канадійських українців. Він готов заплатити за цю книжечку.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 25. березня 1949 р. помер

ГНАТ ГНІДИН,

член бр. св. Арх. Михаїла, від. 49 У. Н. Союзу в Торонто, Канада.

Покійний походив з села Зарудя, пов. Зборів. До У. Н. Союзу вступив 1924 р. Полишив у смутку жену Теклю, подружену дочку Юстину, синів Василя і Михайло та внучку Петронелю.

Похорон відбувся 28. березня з укр. катол. церкви у Вотерфорд, Онт., на місцевий цвинтар. — В. И. П.!

А. Юречків, секр.

ТАРЗАН, ч. 2064. Смерть і жемчуг.

Коли малпочоловік зближився, він побачив людську руку, звисаючу понад підлогу.

В одній хвилині Тарзан вискочив на дошки...

...і найшов там застріленого на смерть свого приятеля з племени вазірів.

Коли Тарзан лагідно підніс його вгору, стиснені пальці його руки відкрилися і з них випав великий діямант.